



UMRO JE ZVONIMIR DEVIDÉ

akademik Zvonimir Devidé (6. 8. 1921–10. 9. 2011)
dugogodišnji član Društvenog orkestra i ravnateljstva HGZ-a



S lijeva na desno: Zvonimir Devidé, Robert Strecha, Marcel Bačić, Borivoj Maltarić.

Zvali smo se Quartetto Malbadestre – zvali smo se jer nas je tako prema početnim slogovima naših prezimena nazvao Zvonko Devidé i jer nikom drugom nismo ni pružili priliku da nas uopće nekako zove. Maltarić, Bačić, Devidé, Strecha – sastajali smo se noću, na Zvonkov poticaj, ali i s njegovom opomenom: smatrao je da noću poštenu ljude spavaju te kad bi na svijetu sve bilo kako treba umjetne a pogotovo javne rasvjete uopće ne bi trebalo biti. (Grijanje, pušenje i suvremenu muziku tolerirao je samo najboljim prijateljima.) Na upite o noćima posvećenim znanstvenom radu, astronomskim promatranjima i studentskim zadaćama neuvjerljivo je odgovarao da ipak stigne spavati pet-šest sati, na što bi njegova supruga Vanda Kochansky šapnula da djeci treba više... Osnovali smo se kad je jedne večeri zbog nestanka struje (!) bio otkazan koncert Društvenog orkestra u Glazbenom zavodu. Smanjili smo sastav, promijenili lokal te uz drhtavu iluminaciju već nakon nekoliko Haydnovih, Mozartovih i Beethovenovih kvarteta konstatirali da omjer između prepiranja, krivih upada i falš nota premašuje sva očekivanja prekaljenih amatera (povezivala nas je vrlo različita ali podjednako nečista muzička prošlost). Za podizanje temperature i Mozartove gudačke kvintete dobrodošao je bio Boris Salaj – ime nam se tako opasno približilo istini: *Malbadésastre* (francuski je dobro znao samo Zvonko). No slogovi su se znali i permutirati a sastav reducirati, pri čemu je do riječi dolazio Zvonkov čudesni instrumentarij: uz Zeissov teleskop, violu, violinu i pijanino, tu su bili spinet, viola d'amore, različite blokflaute, narodna glazbala te gudalo za višeglasno sviranje vlastite konstrukcije i proizvodnje. (Prijateljevoj violi, deformiranoj i razlijepjenoj od centralnog grijanja, odredio je višemjesečni oporavak u vlažnom podrumu!) Note su uvijek bile pomno odabrane i tendenciozno izložene – odustajanja iz tehničkih razloga nije volio, sa svojih je racionalnih visina na nemoć gledao s iskrenim čuđenjem. Iako u napredak čovječanstva nije vjerovao, ipak je naivno mislio da će ovaj Schubertov *allegro* sutra ići bolje nego danas. Danas mislim da je jučer bilo bolje. Jer Zvonka više nema.

HGZ-ova JESENJA PALETA Arany, ekspresionizam, Bajamonti, Kuhač, ples i promenade...

Jesen je u Hagezeu započela već u kolovozu. U jeku nesnosnih temperatura na gradskom asfaltu, duboki je i već trinaest desetljeća jednako blagotvorni hlad zavodskog prizemlja zaštićen za javnost zaključanim portalom pružao mir potreban da se zaroni u nepoznane novih zadataka. Neposredno pred početak ljeta, HGZ-ova je knjižnica, naime, prihvatila ostavštinu violista Dragutina Aranya (1899–1964), jednog od osnivača Zagrebačke filharmonije i Saveza muzičara, dugogodišnjeg člana Zagrebačkog kvarteta, te početkom 1950-ih godina člana Sarajevskog kvarteta i profesora na tamošnjoj Muzičkoj akademiji. Prema izričitoj Aranyevoj želji, svojedobno Humlova učenika na Glazbenoj školi našega Zavoda, ostavštinu je HGZ-u poklonio njegov sin Ivo Arany. Uz koncertne programe, fotografije, dokumente, brošure, knjige i časopise, ona krije golemu zbirku novinskih izrezaka sakupljenih tijekom četiri desetljeća. Na prvi pogled neatraktivno i nepregledno građivo pokazalo se kao pravo blago za istraživače glazbenog života Zagreba i Sarajeva.

Istodobno je živost u našoj knjižnici bila uzrokovana i pripremanjem gradiva za izložbu *Strast i bunt – ekspresionizam u Hrvatskoj* koja je sestoga rujna otvorena u Klovićevim dvorima. U dijelu izložbe posvećenom glazbi nalaze se između ostalog i autografi Dore Pejačević, Rikarda Schwarza i Krste Odaka, a prostorijom, uz portret Dore Pejačević koji je nedavno poklonjen Modernoj galeriji u Zagrebu, dominira fotografija koju je zagrebačka javnost već prošle godine imala prilike vidjeti u HGZ-ovim vitrinama: Igor Stravinski u zagrebačkom domu Maje Strozzi i Bele Pečića, oko 1922. godine. Štoviše, HGZ-ov arhiv na izložbi sudjeluje i u dijelu posvećenom plesu i to programom za *Dramatsko-meloplastičko veče* što ga je plesačica i plesna pedagoginja Mirjana Dragana Janeček (1902–1977) održala 1923. u HGZ-u.

No prava radna jesen ipak je tek na pomolu i ogleđa se u gustom nizu događaja koji će svi zaredati u posljednjem tjednu listopada.

Najvažniji je, svakako, koncert Društvenog orkestra HGZ-a i zbora Zagrebački liječnici pjevači, pod ravnanjem Zorana Juranića, koji će izvesti *Requiem za Ruđera Boškovića* što ga je 1787. godine skladao splitski liječnik, književnik, polihistor i glazbenik Julije Bajamonti, »izraziti predstavnik prosvjetiteljstva i istodobno vjesnik novoga romantičnoga doba«. O osebujnoj prirodi njegova *requiema* za prijatelja, u nastavku piše maestro Juranić. Program spomenutog koncerta upotpunit će, potom, djelima sa svog repertoara zbor Zagrebački liječnici pjevači pod ravnanjem zborovođe Leonarda Bergovca.

U suradnji s Hrvatskim muzikološkim društvom i Odsjekom za povijest hrvatske glazbe HAZU, HGZ priprema komorni koncert pod naslovom *Iz građanskog i plemićkog salona na mijeni stoljeća* kao glazbeni prilog međunarodnom znanstvenom skupu kojime se obilježava 100. godišnjica smrti Franje Ksavera Kuhača (1834–1911), začetnika hrvatske muzikologije. Koncert, čiji program nastoji Kuhača skladatelja prikazati u ozračju nekih njegovih skladateljski superiornijih suvremenika, pratit će i izložba »Kuhač i HGZ«, koja će se u predvorju dvorane moći razgledati do kraja studenog.

I napokon: nakon što je Big band HGZ-a nastupom na popularnim Promenadnim koncertima na Zrinjvcu jedne od posljednjih sunčanih rujanskih subota možda najavio skori kraj ležernog dijela gradskog glazbenog ljeta na otvorenom, Društveni će ga komorni ansambl našega Zavoda svojom *Plesnom glazbom kroz stoljeća* preseliti u dvoranu koja još pamti nekadašnju nenametljivu otmjenost zabavnog i trivijalnog...

Eva Sedak

JULIJE BAJAMONTI: REQUIEM ZA RUĐERA BOŠKOVIĆA

Splitski skladatelj, liječnik, pisac, enciklopedist volterijanskih načela Julije Bajamonti (1744 – 1800) održavao je kontakte s mnogim značajnim osobama svog doba, pa tako i s Ruđerom Boškovićem. Zato je nakon Boškovićeve smrti rado prihvatio zamolbu dubrovačkog Velikog vijeća da sklada posmrtnu misu za obred njegove zadušnice. No, prema dostupnim izvorima, Requiem nije bio izveden tom prigodom jer je partitura navodno prekasno stigla u Dubrovnik.

Na prvoj stranici partiture, čiji se izvornik čuva u arhivu splitske prvostolnice, stoji napomena »Requiem per le solenni essequie decretate dal Senato di Ragusa a suffragio dell'anima dell'immortale abate Boschovich«. Ta partitura iz 1787. godine nosi sva obilježja ranoklasičnog glazbenog idioma i ludičke jednostavnosti koja je i crkvenoj glazbi utisnula pečat svojevrсна hedonizma. Zato ovaj Requiem počesto djeluje više kao »ljupka pastoral«, kako je jednu suvremenu izvedbu okarakterizirao kritičar, no kao apokaliptička vizija prelaska na drugi svijet. Neki njegovi stavci izravno podsjećaju na Mozarta; posebno intrigantno zvuči dramatski ritmički motiv u pratnji stavka »Qui Mariam absolvisi«, identičan onome koji će par godina kasnije Mozart upotrijebiti za pratnju stavka »Confutatis maledictis« u svom Requiemu. No svojim F-durom, u kojem je uz početak pisan i završni »Lux aeterna« koji djeluje više kao vesela serenada no kao usrdna molba (a čak je i paradigmatički Dies irae pisan u duru!), ovaj Requiem nehajnim odnosom prema smrti zapravo pjeva o životu i njegovim malim radostima; ništa neobično za Bajamontija, čovjeka liberalnih načela i širokih pogleda. Svojim izvodilačkim sastavom (uz muški zbor i tri solista tu je i gudački orkestar pojačan s dvije oboe i dva roga), te ne prevelikim tehničkim zahtjevima ova skladba neizravno svjedoči i o stupnju glazbene prakse u tadašnjim dalmatinskim gradovima.

Zoran Juranić

6. ZAGREBAČKI MEĐUNARODNI FESTIVAL KOMORNE GLAZBE

»Priče iz Bečke šume«
Petak, 14. X. u 20 sati

L. van Beethoven: Serenada u D-duru op. 8 (gudački trio)
R. Strauss: *Till Eulenspiegel einmal anders!* (obr. F. Hasenöhr) za violinu, kontrabas, klarinet, rog i fagot
F. Schubert: Oktet za klarinet, rog, fagot, gudački kvartet i kontrabas u F-Duru, D 803

»Priče i pjesme«
Subota, 15. X. u 20 sati

R. Schumann: *Dichterliebe* op. 48
B. Bartók: *Kontrasti* za violinu, klarinet i klavir
L. Janáček: *Pohadka (Priča)* za violončelo i klavir
J. Brahms: Kvintet za klarinet i gudače u h-molu, op. 115

»Slavska noć«
Nedjelja, 16. X. u 20 sati

D. Šostakovič: Pet skladbi za dvije violine i klavir
D. Šostakovič: Klavirski trio br. 2 u e-molu, op. 67
A. Dvořák: Klavirski kvintet br. 2 u A-Duru, op. 81

Susanna Yoko Henkel, Boris Brovtsyn, violine; Guy Ben-Ziony, viola; Jing Zhao, violončelo; Alix Scott, kontrabas; Chen Halevi, klarinet; Bençe Boganyi, fagot; Szabolcs Zempléni, rog; Sam McElroy, glas; Lauma Skride, Gabriela Montero, klaviri

IN MEMORIAM MARIJAN DOMIĆ (1934–2011) prvi dirigent Društvenog jazz orkestra HGZ-a

Šestog kolovoza umro je Marijan Domić, jedan od velikih trubača u povijesti hrvatskoga jazza. Rođen je 9. srpnja 1934. u Zagrebu. Školovao se za kemijskog tehničara, a jazz je počeo svirati kao samouk na posuđenoj trubi i tek se 1954. upisao na Glazbenu školu »Pavao Markovac«, gdje mu je profesor bio Jaroslav Kubiček. Poput mnogih tadašnjih glazbenika Domić je svirao jazz standarde u raznim malim sastavima po plesnim dvoranama kojih je bilo toliko da je od glazbe mogla živjeti čitava jedna generacija talentiranih jazz glazbenika. Njegove dopadljive improvizacije i prekrasan ton (u tzv. srednjoj lagi) vrlo su brzo uočeni izvan granica Zagreba i Hrvatske. Ušao je u trubačku sekciju Akademskog plesnog orkestra iz Ljubljane, koji je vodio Dušan Hren. Poput mnogih glazbenika svoje generacije odlazi na kraće vrijeme u Njemačku, gdje je kao član dixieland ansambla Loče Stiploška svirao u tzv. »Jazz Kellerima« i klubovima američke vojske koja je u to vrijeme bila stacionirana u Europi. Potom je postao stalnim članom Plesnog orkestra Radio Ljubljane pod ravnanjem Bojana Adamiča, a odlazak u vojsku odvodi ga u Umjetnički ansambl JNA u Beogradu, gdje je imao priliku svirati s vodećim beogradskim jazz glazbenicima. Po odsluženju vojnog roka postao je stalnim članom Plesnog orkestra Radio Zagreba (današnji Big band HRT-a) koji je vodio Miljenko Prohaska. Paralelno je studirao trubu na Muzičkoj akademiji u klasi prof. Stanka Selaka i diplomirao 1974. god. S Plesnim je orkestrom nastupao na mnogim turnejama i najistaknutijim međunarodnim jazz festivalima. Uz to, bio je član brojnih ansambala kao npr. Dixie Swingers, septeta Drage Diklića, B. P. Convention Big banda te orkestara Stanka Selaka, Tomice Simovića, Silvija Glojnarića. Za vodeću diskografsku kuću *Jugoton* 1965. snimio je veliki hit talijanskog trubača Nina Rossa *Tišina (Silenzio)* koji je u njegovoj interpretaciji postigao nakladu »zlatne ploče«, što je bio izuzetak u solističkoj instrumentalnoj glazbi. Od 1980. Marijan Domić posvećuje se pedagoškom radu kao profesor trube na Muzičkoj školi »Vatroslav Lisinski« u Zagrebu.

Nakon što je jedna grupa entuzijasta (Stjepan Plavec, Petar Brajša, Karlo Franić, Franjo Vlahović, Ivan Wagner i dr.) 1980. osnovala Društveni jazz orkestar Hrvatskoga glazbenog zavoda, Domić je postao njegov umjetnički vođa, dirigent, aranžer i glavni solist. Orkestar je vodio do 1995. godine, te s njime postigao brojne uspjehe koji su uključivali gostovanja, televizijske i koncertne nastupe te snimke objavljene na dva CD-a u izdanju HGZ-a (*Big Band HGZ-a i 20 godina Big Banda HGZ-a*).

Marijan Domić se bavio i skladateljskim radom komponiravši više od trideset uglavnom instrumentalnih skladbi. Od njegovih koncertantnih nastupa ističe se nastup na Svečanom koncertu povodom 20. godišnjice Koncertne dvorane »Lisinski« (1993.), na kojem je uz Simfonijski orkestar HRT-a pod vodstvom Igora Kuljerića bravurozno izveo *Divertimento* za trubu i orkestar Milivoja Koerblera.

Domićeve improvizacije bile su melodiozne, racionalne i riješene suvišnih tonova u svrhu tehničkog dokazivanja. Brojni tonski zapisi koji se trajno čuvaju u fonotekama Hrvatskog radija i *Croatia recordsa* (bivšeg Jugotona), svjedočit će o Marijanu Domiću kao istaknutom predstavniku hrvatskoga jazza 20. stoljeća.

Dubravko Majnarić

HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD
10000 Zagreb, Gundulićeva 6
TAJNIŠTVO: 48 30 833, fax: 48 30 701
hgz@hgz.t-com.hr
KNJIŽNICA: 48 30 824
hgz.knjiznica@hgz.t-com.hr
ponedjeljak, sri. i pet. 11–14, sri. 16–20 sati
BLAGAJNA: 48 30 822
ponedjeljak–petak 10–13 i 19–20 sati
i jedan sat prije početka koncerta

VELIKA DVORANA HRVATSKOGA GLAZBENOG ZAVODA

KONCERTNA SEZONA CLXXXIV (2011/2012)

LISTOPAD

www.hgz.hr
hgz.info@hgz.t-com.hr

UREDNIŠTVO:

Eva Sedak
Nada Bezić
Maja Milošević

ZA IZDAVAČA:

Marcel Bačić

nedjelja, 2. X. u 20 sati

VIRTUOSO

Ad libitum 1

Jasna Simonović, *viola*; Tvrtko Emanuel Galić, *violina*; Srđan Bulat, *gitar*; Josip Nemet, *harmonika*; Marijan Đuzel, *klavir*; Tibor Naglič, *klavir*; Ansambl klarineta Muzičke akademije u Zagrebu
Schumann, Enescu, Makonnen, Zubicki, Piazzolla, van der Roost, Tárrega, Wieniawski

BESPLATNE ULAZNICE ZA ČLANOVE HGZ-a

utorak, 4. X. u 20 sati

SPONA – poslovne usluge
Zagrebački kvartet
Haydn, Papandopulo, Janáček

četvrtak, 6. X. u 20 sati

HRVATSKO DRUŠTVO GLAZBENIH UMJETNIKA

Koncert u povodu 200. g. rođenja Franza Liszta

Lana Genc, *klavir*
Liszt, Đurović

BESPLATNE ULAZNICE ZA ČLANOVE HGZ-a

nedjelja, 9. X. u 20 sati

HRVATSKI BAROKNI ANSAMBL

Ora et labora

Dirigent: Saša Britvić
Komorni zbor »Ivan Filipović«
C. A. Nagli

40 BESPLATNIH ULAZNICA ZA ČLANOVE HGZ-a

utorak, 11. X. u 20 sati

HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD

Radionica utorkom
(Podrumska dvorana)

Što sve mogu teoretičari?

Promocije:
Sanja Kiš Žuvela: *Zlatni rez i Fibonaccijev niz u glazbi 20. stoljeća*; časopis *Theoria*, br. 13; didaktička igra *Glazbeniče, ne ljuti se!*
Voditelj: Tihomir Petrović

ULAZ SLOBODAN

srijeda, 12. X. u 20 sati

GUĐAČKI KVARTET RUCNER

Četiri godišnja doba / Jesen
Obilježavanje 20. godišnjice hrvatske samostalnosti glazbom hrvatskih skladatelja

Gosti: Vedran Kocelj, *truba*; Goran Glavaš, *bas trombon*; Mario Rucner, *viola*; Ana Rucner, *violončelo*; Rajko Dujmić, *klavir*; solisti baleta HNK
Stratik, Cossetto, Šulek, Uhlik, Josipović, Miletić

četvrtak, 13. X. u 20 sati

Gala koncert kornista u povodu 80. godišnjice života prof. Prerada Detičeka
Solist: Prerad Detiček, *rog*
Rossini, Schubert, Dešpalj

ULAZ SLOBODAN

petak, 14. – nedjelja, 16. X.

6. Zagrebački međunarodni festival komorne glazbe
– Vidi detalje na str. 3!

petak, 14. X. u 20 sati

Priče iz Bečke šume
Beethoven, R. Strauss, Schubert

subota, 15. X. u 20 sati

Priče & pjesme
Schumann, Bartók, Janáček, Brahms

nedjelja, 16. X. u 20 sati

Slavenska noć
Šostakovič, Dvořák

nedjelja, 23. X. u 18 sati

HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD
Društveni komorni ansambl HGZ-a
Plesna glazba kroz stoljeća
Bach, Boccherini, Brahms, Debussy, Skrjabin, Sarasate, Šostakovič, Hačaturjan, Lhotka-Kalinski
ULAZ SLOBODAN

srijeda, 26. X. u 20 sati

HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD
Zagrebački liječnici pjevači i Društveni orkestar HGZ-a
Koncert u povodu 40 g. djelovanja zbora Zagrebački liječnici pjevači
Dirigent: Zoran Juranić
Zborovođa: Leonard Bergovec
Skladbe za muški zbor; Bajamonti (vidi str. 2)
BESPLATNE ULAZNICE ZA ČLANOVE HGZ-a

četvrtak, 27. X. u 20 sati

HRVATSKO DRUŠTVO GLAZBENIH UMJETNIKA

Večer francuske glazbe

Solist: Davor Reba, *klarinet*; Marina Pletikosa, *klavir*
Saint-Saëns, Poulenc, Widor, Debussy, Gaubert

BESPLATNE ULAZNICE ZA ČLANOVE HGZ-a

petak, 28. X. u 20 sati

HGZ, HRVATSKO MUZIKOLOŠKO DRUŠTVO i ODSJEK ZA POVIJEST HRVATSKE GLAZBE HAZU
Iz građanskog i plemićkog salona na mijeni stoljeća
Nataša Antoniazio, *mezzosopran*; Ljudmila Šumarova, *klavir*; Veljko Glodić, *klavir*; Anđelko Krpan, *violina*; Renata Hil, *klavir*
Kuhač, Zajc, Hatze, Rosenberg-Ružić, Pejačević
BESPLATNE ULAZNICE ZA ČLANOVE HGZ-a

subota, 29. X. u 20 sati

ZAGREBAČKI ORKESTAR MLADIH
Dirigent: Filip Aver Jelavić
Solist: Adam Chelfí, *violončelo*
Saint-Saëns

nedjelja, 30. X. u 20 sati

Humanitarni koncert Novoapostolske crkve u RH
Diana Grubišić-Čiković, *harfa*; Cappella Zinka; Cappella Odak; Zagrebački dječaci
Britten, Uhlik